

Vammaisneuvosto

Toimintakertomus 2024

Tavoitteet vuodelle 2024 ja niiden toteutuminen

Toimintasäännöstä johdetut vammaisneuvoston toiminnan tavoitteet vuodelle 2024 olivat:

- osallistua keskustelemalla aktiivisesti ja oma-aloitteisesti kaupungin eri toimialojen vammaisiin ihmisiin liittyvien asioiden suunnitteluun, valmisteluun ja palvelujen arviointiin
- vahvistaa ja vaikuttaa vammaisten ihmisten asumisen, elinympäristön ja hyvinvoinnin osuutta kaupungin suunnitelmissa ja niiden toteutuksessa.

Vuodelle 2024 oli hallintojohtaja osoittanut 3000 euroa vammaisneuvoston toimintaan. Tämä sisälsi tapahtumat, tilaisuudet, tarjoilut ja mahdolliset esiintyjät. Vammaisneuvoston kokouspalkkiot ja kokousmatkakulut maksetaan muulta tililtä. Toimintaa suunniteltiin ja toteutettiin annetun budjetin puitteissa.

TAVOITE	TOTEUTUMINEN
Vammaisneuvosto pitää kokouksia 8-10 kertaa vuodessa	Kokouksia pidettiin yhteensä 10. Kokouspaikkoja vaihdeltiin ja samalla tutustuttiin kaupungin eri toimintoihin. Kokouksia on pidetty kaupungintalolla, pääkirjastossa ja seurakuntakodissa. Kokousten sisällöt ja teemat ovat olleet ajankohtaisia ja tärkeitä. Lisäksi puheenjohtaja on osallistunut aktiivisesti osallistavan budjetoinnin kokouksiin.
Parannetaan ja tiivistetään yhteistyötä viranhaltijoiden kanssa Lautakuntalausuntojen tarve poistuu	<p>Eri toimialojen viranhaltijoita on käynyt kokouksissa niin kutsuttuina kuin heidän omasta aloitteestaankin. Myös kaupunginjohtaja Jani Pitkäniemi, kaupunginhallituksen puheenjohtaja Jorma Wiitakorpi ja Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen johtaja Max Lönnqvist vierailivat kokouksessa keskustelemassa talouden tasapainottamisesta organisaatioissaan. Lisäksi puheenjohtaja Aaltonen on käynyt tapaamassa kaupunginarkkitehti Markku Partasta aiheena Nimbus-talon esteettömyys ja nuorisopalvelujen edustajia aiheena vammaisten nuorten huomioiminen nuorisopalvelujen toiminnassa.</p> <p>Kokouksissa on käyty hyviä ja kunnan toimintaa kehittäviä keskusteluja ja niistä on tehty yksityiskohtaiset pöytäkirjat. Esittelijä on saanut pöytäkirjasta omaan pykäläänsä liittyvän tekstin hyväksyttäväksi. Neuvosto on saanut hyvin tietoa toimialojen eri suunnitelmista oikea-aikaisesti. Vammaisneuvoston jäsenet ja varajäsenet on lisätty alkuvuonna kaupungin mediaajakelulistalle, ja tämä on koettu hyväksi asiaksi, koska tiedon saaminen on siten sujuvampaa.</p> <p>Porvoon kaupungissa aloitettiin vuoden alussa talouden tuottavuus- ja tasapainottamisohjelma, johon kaupunki pyysi vammaisneuvoston lausuntoa. Myös vammaispalvelulaista neuvosto lausui näkemyksensä toukokuussa -24. Vammaisneuvosto ei antanut lausuntoa Kasvun ja oppimisen toimialan palveluverkkoselvityksestä.</p>
Toimintasääntö päivitetään	Toimintasääntö on hyväksytty kaupunginhallituksessa 14.8.2023, eikä tarvetta päivitykselle ole ollut.
Vammaisneuvoston näkyvyyttä parannetaan	<p>Vammaisneuvoston verkkosivulle https://www.porvoo.fi/asiointi-ja-paatoksenteko/osallistu-ja-vaikuta/neuvostot/vammaisneuvosto/ on päivitetty säännöllisesti pöytäkirjat, toimintasuunnitelma, toimintakertomus ja toimintasääntö. Sivuja päivitetään myös ruotsiksi samassa aikataulussa. Neuvostolla on myös Facebook-sivut https://www.facebook.com/groups/310750382896415/</p> <p>Vammaisneuvosto ei osallistunut tänä vuonna Porvoon päiville.</p>
Järjestetään toimintaa	<p>Huhtikuussa 25.4. järjestettiin Porvoon kaupunginkirjastossa ”Tästä haluamme puhua” – konseptilla keskustelutilaisuus Vanhan Porvoon esteettömyydestä. Tilaisuudessa oli kattava edustus eri alojen asiantuntijoita keskustelemassa Erätauko-dialogimenetelmällä aiheesta. Mukana olivat mm. Vanhan Porvoon Kauppiasyhdistyksen ja Vanhan Porvoon asukasyhdistys – Föreningen invånarna i Gamla Borgå r.y.:n puheenjohtajat, Porvoon museon ja Porvoon Matkailuoppaat ry:n edustus, kaupungin ja Invalidiliiton edustajat ja joidenkin valtuustoryhmien puheenjohtajat.</p> <p>3.12. vammaisneuvosto järjesti kansainvälisen vammaispäivän kunniaksi yhdessä kirjaston kanssa keskustelutilaisuuden pääkirjastossa aiheesta ”Esteetön rakentaminen Porvoossa”. Tilaisuudessa oli useita kaupungin viranhaltijoita keskustelemassa asiasta.</p>
Toimiva malli ja sujuva tapa toimintasuunnitelmalle ja toimintakertomukselle	Toimintasuunnitelmaa 2025 tehtiin marras- ja joulukuun -24 kokouksissa. Vuoden 2024 toimintakertomus hyväksyttiin joulukuun 2024 kokouksessa.

Vuoden 2024 kokoukset, vierailijat ja aiheet 1/2

Sihteerinä toimi osallisuuskoordinaattori Maija Eklöf.

Tammikuussa ei ollut kokousta

Helmikuun kokous pidettiin pääkirjastolla. Kirjastopalveluiden päällikkö Malin Hollmén kertoi kirjaston nykyisistä ja tulevista palveluista sekä kirjaston ”Tästä haluamme puhua” –konseptista. Hän myös kertoi ikäihmisille tarkoitettusta maaliskuussa alkaneesta ”Ikäviisaat palvelut” –konseptista. Osallisuuskoordinaattori Maija Eklöf kertoi osallistuvan budjetoinnin vaiheesta ja että ideoita oli tullut 177 kappaletta. Kokouksessa myös suunniteltiin vammaisneuvoston järjestämää kevään tilaisuutta kirjastolla vanhan kaupungin esteettömyydestä.

Maaliskuun kokous pidettiin kaupungintalolla kaupunginhallituksen huoneessa. Vierailijana oli kaupunginhallituksen puheenjohtaja Jorma Wiitakorpi, joka kertoi ajankohtaisista asioista sekä eri projektien tilanteesta. Hän kertoi myös Porvoon tulevan taloudellisen tilanteen heikkenemisestä sekä talouden tuottavuus- ja tasapainottamisohjelman käyttöönotosta. Esityksen jälkeen keskustelu oli vilkasta ja neuvoston jäsenet kertoivat näkemyksiään huomioonotettavaksi. Toisena vierailijana oli kaupungin hyvinvointikoordinaattori Petra Bärlund-Hämäläinen, joka kertoi kaupungin hyvinvointisuunnitelman käyttöönotosta sekä sen suunnitelman sisällöstä.

Huhtikuun kokous pidettiin jälleen kaupungintalolla. Aiemmin oli jo sovittu, että koska on ollut paljon vierailijoita jokaisessa kokouksessa, neuvosto pitää tämän kokouksen ilman vierailijoita. Kokouksessa käsiteltiin laajasti ja yksityiskohtaisesti Porvoon kaupungin talouden tuottavuus- ja tasapainottamisohjelmaa, josta neuvosto teki myös lausunnon. Keskustelun kohteena oli myös 25.4. järjestetty tilaisuus kirjastolla Vanhan Porvoon esteettömyydestä. Tilaisuus oli erittäin onnistunut ja keräsi paljon asianosaisia keskustelemaan esteettömyydestä.

Toukokuun kokous pidettiin myös kaupungintalolla. Kokouksessa oli useita muuttujia; sekä puheenjohtaja että sihteeri olivat estyneitä. Tämän kokouksen aiheena oli lausunto ja sen sisältö koskien vammaispalvelulain voimaantumisen lykkäystä. Kokouksessa ei ollut vierailijoita.

Kesäkuussa kokous pidettiin seurakuntakodissa ja kirkkoherra Pontus Salmi oli vierailijana. Myös Porvoon kaupungin uusi liikuntapalvelupäällikkö Marjo Rantala ja erityisliikunnanohjaaja Christian Bremer vierailivat ja esittelivät tulevaisuuden liikuntatoimintaa erityisryhmille. Erityisesti keskustelua käytiin erityisuimakortin uusista kriteereistä. Uusi kortti tulee voimaan syksyllä 2024. Kokouksessa käsiteltiin myös vammaisneuvoston nimeä ruotsiksi. Päätös oli, että neuvoston nimi säilyy jatkossakin Handikapprådet-nimisenä. Kokouksessa käsiteltiin myös Haaga-Helian opiskelijan yhteistyössä Matkailu ja tapahtumat -palvelualueen kanssa tekemää esteettömyyskartoitusta, joka koski Porvoon ravintoloita ja kauppiaita. Todettiin, että se oli hyvä alku, mutta kartoituksen tulee olla esteettömyysasiantuntijan tarkastama ennen kuin sitä voidaan käyttää virallisesti.

Vuoden 2024 kokoukset, vierailijat ja aiheet 2/2

Elokuun kokous pidettiin kaupungintalolla ja vierailijoina olivat Porvoon museon näyttelytuottaja Iina Wahlström, kulttuurituottaja Thomas Weissman ja kulttuurisuunnittelija Sari Hilska. Iina Wahlström kertoi Porvoon museon tulevista suunnitelmista toiminnan elävöittämisestä sekä tilojen esteettömyydestä. Thomas Weissman ja Sari Hilska kertoivat kulttuuripalvelujen tulevasta tarjonnasta erityisryhmille. Myös kulttuuripalvelujen esteettömyys ja saavutettavuus olivat keskeisiä keskustelunaiheita.

Syyskuun kokouksessa katsottiin jo talveen vierailijoiden osalta. Vieraana oli kaupungin kunnossapitopäällikkö Keijo Lehtikangas, jonka kanssa keskusteltiin talvikunnossapidosta, lehtien poiskeräämisestä jalkakäytäviltä syksyisin sekä liikuntaesteisten LE-paikkojen lumettomuuden tärkeydestä. Keskustelu oli vilkasta ja käytiin hyvässä hengessä. Kokouksessa myös käytiin läpi kriteereitä esteettömälle rakentamiselle Porvoossa sekä ympäristönsuojelun lähettämää suunnitelmaa Ruskikselle tulevasta esteettömästä katselulavasta. Kokous pidettiin kaupungintalolla. Suunniteltiin myös kansainvälisen vammaistenpäivän 3.12. keskustelutilaisuuden ohjelmaa kirjastolla.

Lokakuun kokouksessa ei ollut vierailijoita, vaan neuvosto keskittyi suunnittelemaan kansainvälisen vammaistenpäivän 3.12.24 tilaisuutta kirjastolla. Tilaisuus pidetään erätaukomenetelmällä ja mukaan on tulossa suuri joukko porvoolaisia kaupungin viranhaltijoita. Koska vuosi 2025 on vaalivuosi, neuvosto päätti suunnitella ensi kevääksi kaksi tilaisuutta, mutta jättää loppuvuoden uuden neuvoston suunniteltavaksi. Ensi kevälle suunniteltiin aivoterveys-tapahtumaa sekä vaalipaneelikeskustelua kunnallisvaaliehdokkaille. Kokouksessa todettiin vielä, että Porvoo on sanoutunut irti Itä-Uudenmaan esteettömyysohjelmasta, koska vammaisneuvoston ja kaupungin yhteistyö on erinomaista ja asioita saadaan aikaiseksi yhteistyöllä. Esteettömyyskävelyitä ei kuitenkaan ole suljettu pois, mikäli tarve niin vaatii.

Marraskuun kokoukseen vierailijoina olivat Porvoon uusi kaupunginjohtaja Jani Pitkäniemi sekä Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen johtaja Max Lönnqvist. Pitkäniemi korosti vammaisneuvoston tärkeää roolia vaikuttajana ja että virkahenkilöiden oikea-aikainen kutsuminen kokouksiin on oikea toimintamalli. Pitkäniemi kertoi työstään, jossa tärkeässä osassa ovat lakisäätöiden hallinnon ja talouden pyörittäminen, strategian luominen ja ylipäänsä kokonaisuuden hallinta sekä kaikkien näkökulmien punnitseminen päätöksenteossa. Erityisesti hän korosti eri osapuolten kuuntelemista. Vammaisneuvoston puheenjohtaja korosti vammaisten huomioimista rakennusten saavutettavuudessa sekä kielellistä ja kognitiivista saavutettavuutta strategisesta näkökulmasta. Tähän Pitkäniemi vastasi kaupungin ottavan tämän asian vakavasti strategiassaan. Max Lönnqvist kertoi, että hyvinvointialueen päällimmäisin murhe on talous. Rahoitus on riittämätöntä, eikä se kohdistu tasapuolisesti. Kolmessa vuodessa on mahdotonta toteuttaa talouden tasapainottamista. Neuvoston jäsenet nostivat muutamia ongelmakohtia esille.

Vammaisneuvoston edustus tapasi Taidetehtaan edustajia. Kokouksessa käsiteltiin Taidetehtaan saavutettavuutta. Vammaisneuvosto pyysi myös selvitystä Kyläkytyi/Passelin yhdistymisestä.

Joulukuun kokous pidettiin Trattoria Nonna Sophian kabinetissa, jossa ensin oli tarjolla päivällinen ja sen jälkeen kokous. Vierailijoina olivat suunnittelupäällikkö Elina Leppänen ja kaupungin sähköinsinööri Sakke Poutakivi. Elina Leppänen esitteli kaupunkikehityslautakunnan päätöksellä jatkosuunnitteluun lähteviä kahta torisuunnitelmaa, joiden yhdistelmästä toteutetaan lopullinen suunnitelma. Vammaisneuvosto antoi käytännön vinkkejään vietäväksi suunnittelupöydälle. Sakke Poutakiven kanssa käytiin läpi induktiosilmukoiden tarpeellisuutta kaupungin julkisissa tiloissa. Poutakivi kartoittaa parhaillaan kaupungin omistamia tiloja, joissa on äänentoistojärjestelmä.

Vammaisneuvoston jäsenet ja varajäsenet

Jäsenet	Yhdistys	Varajäsenet	Yhdistys
Johanna Aaltonen (puheenjohtaja)	Porvoon seudun kehitysvammaisten tuki ry	Tarja-Tuulikki Turpeinen	Porvoon seudun kehitysvammaisten tuki ry
Maija Aatelo (varapuheenjohtaja)	Neuro-Porvoo ry	Sirkka Sorvali	Porvoon Seudun Diabetesyhdistys ry
Jorma Kiljunen	Uudenmaan AVH-yhdistys ry	Seija Koponen	Porvoon Seudun muistiyhdistys ry
Matti Lehesniemi	Suomen Nivelyhdistys ry Porvoon Nivelipiiri	Hilkka Reinivuo	Porvoon seudun Allergia- ja Astmayhdistys ry
Kirsti Nuotio	Porvoon Reumayhdistys ry - Borgå Reumaförening	Birgitte Emeleus	Porvoon Reumayhdistys ry - Borgå Reumaförening
Leena Ongley	Porvoon Seudun Kuulo ry	Janina Rönning	DUV i Östra Nyland
Antti Sinisaari	Porvoon Invalidit – Borgå Invalidier ry	Mikko Nieminen	Porvoon Invalidit – Borgå Invalidier ry
Mari Tammisaari	Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset ry	Axel Sundholm	Svenska Synskadade i Östnyland rf
Håkan Westerholm	Borgå Nejdens Döva rf – Porvoon seudun kuurot ry	Vesa Kettunen	-

Yhteenveto 2024/ Vammaisneuvoston terveiset kaupunginhallitukselle

- Vammaisneuvosto kiittää viranhaltijoita hyvästä yhteistyöstä. Mielestämme vuorovaikutus on ollut hedelmällistä. Kiitämme asioiden hyvästä valmistelusta ja siitä, että vammaisneuvoston näkemyksiä on kuultu jo valmisteluvaiheessa ja ne on myös otettu huomioon.
- Koska vammaiset ovat heterogeeninen ryhmä ja koska olemme mukana niin senioreiden kuin monikulttuurisissa ryhmissä, toivomme jatkossakin kiinnitettävän huomiota siihen, että se mikä hyödyttää vammaista ihmistä, hyödyttää kaikkia asukkaita ja työntekijöitä.
- Kiitämme myös valtuutettuja siitä, että selkokieli on huomioitu Porvoon strategiassa ja talousarviossa. Kielelliseen saavutettavuuteen on tärkeää edelleen panostaa.